

Werken met onafhankelijke (autonome en niet-autonome) ademhalingsbescherming (IS-081)

Versie TC-K 2012-03-27

Verduidelijking toepassingsgebied: Ademhalingsbescherming

Ademhalingsbescherming wordt ingedeeld in de volgende categorieën:

Afhankelijke ademhalingsbescherming: hierbij wordt de omgevingslucht tot ademplucht gefilterd met een stoffilter, een gasfilter of een combinatie van beide.

Onafhankelijke autonome ademhalingsbescherming: hierbij is de persoon voor de ademplucht onafhankelijk van de omgevingslucht. De ademplucht wordt geleverd door lucht onder druk uit een drukfles, die meegedragen wordt door de betreffende persoon. De persoon kan zich hierdoor vrij in de ruimte bewegen, vandaar autonoom. Men dient hierbij rekening te houden met de beperkte inhoud van de luchtfles, waardoor de inzetduur beperkt is.

Onafhankelijke niet-autonome ademhalingsbescherming: hierbij is de persoon voor de ademplucht onafhankelijk van de omgevingslucht. De ademplucht wordt geleverd door een vaste of een losse leiding met ademplucht onder druk. De ademplucht onder druk wordt geleverd door een compressor met de nodige beveiligingen of door een batterij van luchtflessen onder druk. De verplaatsingen in de ruimte zijn hierdoor beperkt. De gebruiksduur is onbeperkt met een compressor en beperkter met een flessenbatterij.

Doelgroep

Medewerkers die met autonome en niet-autonome onafhankelijke ademhalingsbescherming moeten werken op een bedrijfsterrein, in installaties, werkplaatsen, moeilijk toegankelijke plaatsen, besloten ruimten, enz. waarbij de zuurstofconcentratie in de omgevingslucht mogelijk te laag is, en/of waarbij te hoge concentraties van gezondheidsgevaarlijke stoffen aanwezig zijn.

Voor medewerkers die in de (petro)chemie werken, moet dit examen afgelegd worden in een erkend centrum. Medewerkers, die met onafhankelijke ademhalingsbescherming kunnen werken, worden verondersteld ook met afhankelijke ademhalingsbescherming te kunnen werken.

Toelatingsvoorwaarden

- Minimaal 18 jaar zijn;
- Beschikken over een verklaring van medische geschiktheid.

Vrijstelling

Personen die in het bezit zijn van een brevet voor beroepsduikers (bvb. onderwaterlassers) dat werd uitgereikt door een duikschool die lid is van de 'International Diving Schools Association' (IDSA) of van de 'International Marine Contractors Association' (IMCA) zijn vrijgesteld voor de risicovolle taak IS-081 (of IS-008), voor zover aantoonbaar wordt gemaakt dat de laatst ingelogde duik minder dan 5 jaar geleden is (zie duiklogboek) en voor zover zij voldoen aan bovenvermelde toelatingsvoorwaarden.

Doel

Aanleren om op een doeltreffende en veilige manier met autonome en niet-autonome onafhankelijke ademhalingsbescherming (zowel adempluchtoestellen als toestellen met slangaansluiting) te werken, dit houdt o.a. in:

- Controle van de middelen voor ademhalingsbescherming;
- De apparatuur op de juiste manier en met de nodige controles op- en afzetten;
- Zich bewegen doorheen moeilijk toegankelijke locaties met onafhankelijke ademhalingsbescherming;
- Werkzaamheden uitvoeren met onafhankelijke ademhalingsbescherming;
- Correct reageren op noodsituaties.

Werken met onafhankelijke (autonome en niet-autonome) ademhalingsbescherming (IS-081)

Versie TC-K 2012-03-27

Richtduur

- Opleiding: 1 dag (autonoom en niet-autonoom)
- Examen theorie: 20 minuten (maximum 30 minuten)
- Examen praktijk: 30 minuten

Geldigheidsduur diploma

5 jaar

	Toetstermen	Relevante aandachtspunten	Min. aantal vragen
THEORIE			
Algemeen			5
1	De kandidaat kan de werking van de ademhaling uitleggen	Principe menselijke ademhaling <ul style="list-style-type: none"> • Inademlucht • Uitademlucht • Volume Dode ruimte	1
2	De kandidaat kan de onafhankelijke ademhalingsbeschermingsmiddelen situeren en toelichten binnen het ganse gamma van ademhalingsbeschermingsmiddelen (toepassingsgebied, werking en beperkingen)	Afhankelijke ademhalingsbeschermingsmiddelen: <ul style="list-style-type: none"> • Stoffilters: snuitje, stoffilter in halfgelaat- en in volgelaatmasker, P1, P2 en P3 • Gasfilters • Combinatiefilters Onafhankelijke ademhalingsbeschermingsmiddelen: <ul style="list-style-type: none"> • Met ventilator • Luchtkap • Met luchtflessen onder druk • Aan ademluchtleiding (compressor, flessenbatterij) • Met gaspak 	4
Wetgeving/VCA			3
3	De kandidaat kan de basisregelgeving in het kader van het gebruik van onafhankelijke ademhalingsbeschermingsmiddelen op de juiste manier interpreteren	CE markering Indienststelling en periodieke keuring (compressor, luchtfles en ademhalingsapparaat) Medisch onderzoek (geschiktheid) Bediener min. 18 jaar Aangepaste opleiding (algemeen en IS-081 - VCA) Werken in besloten ruimte: veiligheidswacht, betredingsvoorwaarden, beschermingsmiddelen, vergunning	3
Veiligheid			6
4	De kandidaat kan de betreffende risico's herkennen en benoemen	Zuurstoftekort Gezondheidsschadelijke stoffen Grenswaarden Noodsituaties	3

Werken met onafhankelijke (autonome en niet-autonome) ademhalingsbescherming (IS-081)

Versie TC-K 2012-03-27

	Toetstermen	Relevante aandachtspunten	Min. aantal vragen
5	De kandidaat kan de factoren die de beschermingsgraad beïnvloeden noemen	Baardgroei Bril Haardracht Hygiëne Correct opzetten van het masker Gelaatsvorm	1
6	De kandidaat kan de resterende hoeveelheid lucht in de luchtfles bepalen en daaruit de maximale inzetijd	Druk in de fles Hoeveelheid lucht in normale atmosferische omstandigheden Luchtverbruik Veiligheidsfactor Inzettijd	1
7	De kandidaat weet hoe en wanneer een laatste minuut risicoanalyse (LMRA) moet uitgevoerd worden	Algemene principes Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA): plaats van vertrek, af te leggen weg, hindernissen	1
Vaktechniek			7
8	De kandidaat kan de bouw, de werking en de beperkingen van de diverse onderdelen van de onafhankelijke ademhalingsbeschermingsmiddelen uitleggen	Begrippen hoge druk, middendruk Over- en onderdruk automaten en maskers 200 en 300 bar systemen Opbouw van een ademluchttoestel Volgelaatmasker Binnenmasker Ademhalingsautomaat/longenautomaat Eisen aan luchtnetsystemen (slangen, koppelingen, slanglengte) Kwaliteit van de ademlucht	3
9	De kandidaat kan de aandachtspunten uitleggen bij het gebruik van een slangaansluiting (flessenkar, ademluchtnet)	Trekontlasting: riem en koppelblok Toezicht bij de manometer Fluitsignaal Vluchtweg onder adembescherming: slangen moeten via vluchtweg lopen	1
10	De kandidaat kan de voor- en nadelen benoemen van een ademluchttoestel en van ademlucht via een vaste ademluchtlijn	Luchtvoorraad Inzettijd Verplaatsingsmogelijkheden	1
11	De kandidaat kan uitleggen hoe adembeschermingsmiddelen moeten onderhouden, gecontroleerd, gereed gemaakt en gebruikt worden	Controle op geldigheid: flessen, ademluchttoestel Gebruiksklaar maken Omgaan met maskers, flessen, toestel, slangen,... na gebruik Eigen taken en taken van anderen	2
MINIMUM TOTAAL AANTAL THEORIEVRAGEN			21

Werken met onafhankelijke (autonome en niet-autonome) ademhalingsbescherming (IS-081)

Versie TC-K 2012-03-27

Toetstermen	Relevante aandachtspunten
PRAKTIJKOPDRACHTEN	
1 Het ademhalingsapparaat gereed maken voor gebruik. Hierbij worden alle volgende toetstermen en aandachtspunten geëvalueerd	
<ul style="list-style-type: none"> Alle nodige onderdelen zijn aanwezig en in goede staat 	Controle op de compleetheid, inclusief volgelaatmasker, met binnenmasker en ademhalingsapparaat/longenautomaat Keuringssticker op rugplaat en masker
<ul style="list-style-type: none"> Luchtfles afhalen (min. 5 m afstand) en monteren 	Correct dragen Controle van de vuldruk Luchtfles monteren
<ul style="list-style-type: none"> Ademhalingsapparatuur klaar leggen voor gebruik 	Onderdelen correct plaatsen voor gebruik Opletten voor beschadigingen
2 Het ademhalingsapparaat op- en afzetten. Hierbij worden alle volgende toetstermen en aandachtspunten geëvalueerd	
<ul style="list-style-type: none"> Juiste volgorde 	
<ul style="list-style-type: none"> Controles 	Lek hoge druk gedeelte, slangen en aansluitingen Vuldruk Overdruk in het masker Restdruk waarschuwing Lekken van het masker Werking manometer
<ul style="list-style-type: none"> Communicatie 	
<ul style="list-style-type: none"> Ademhalingstechniek 	
<ul style="list-style-type: none"> Tijdsduur opzetten: richtduur 90 seconden 	
<ul style="list-style-type: none"> Ademhalingstoestel na gebruik afzetten 	Correcte volgorde Resterende gebruiksduur bepalen Luchtfles demonteren en terugbrengen naar bergplaats
3 Zich met ademhalingsapparatuur begeven op trappen, ladders, door smalle doorgangen, door lage doorgangen, door mangat. Hierbij worden alle volgende toetstermen en aandachtspunten geëvalueerd	
<ul style="list-style-type: none"> LMRA toepassen 	
<ul style="list-style-type: none"> Ademhalingstechniek 	
<ul style="list-style-type: none"> Controle inhoud luchtflessen 	
<ul style="list-style-type: none"> Gedrag bij obstakels 	
<ul style="list-style-type: none"> Communicatie met collega's 	
<ul style="list-style-type: none"> Optreden in geval van collega's in nood 	

Werken met onafhankelijke (autonome en niet-autonome) ademhalingsbescherming (IS-081)

Versie TC-K 2012-03-27

Toetstermen	Relevante aandachtspunten
4 Eenvoudige werkzaamheden uitvoeren met ademhalingsapparatuur. Hierbij worden alle volgende toetstermen en aandachtspunten geëvalueerd	
<ul style="list-style-type: none"> • LMRA toepassen 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ademhalingstechniek 	
<ul style="list-style-type: none"> • Controle inhoud luchtflessen 	
<ul style="list-style-type: none"> • Communicatie met collega's 	
<ul style="list-style-type: none"> • Optreden in geval van collega's in nood 	
5 Reageren op noodsituaties, zoals:	
<ul style="list-style-type: none"> • Brand- of gasalarm 	
<ul style="list-style-type: none"> • Collega in paniek 	
<ul style="list-style-type: none"> • Probleem met eigen toestel 	
Hierbij worden alle volgende toetstermen en aandachtspunten geëvalueerd	
<ul style="list-style-type: none"> • Ademhalingstechniek 	
<ul style="list-style-type: none"> • Controle inhoud luchtflessen 	
<ul style="list-style-type: none"> • Communicatie met collega's 	
<ul style="list-style-type: none"> • Eigen paniecreactie, bv claustrofobie 	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik van vluchttoestel met ademlucht 	
6 Aanduiden van verschillende soorten en het toepassingsgebied van de verschillende afhankelijke ademhalingsbeschermingsmiddelen, het correcte type kiezen en correct opzetten. Hierbij worden alle volgende toetstermen en aandachtspunten geëvalueerd	
<ul style="list-style-type: none"> • Afhankelijke ademhalingsapparatuur 	Kiezen van een voorgeschreven filter: stof, gassen en dampen Halfgelaatmasker opzetten en controleren op lekken Gasfilter monteren
7 Een onafhankelijk ademhalingsbeschermingsmiddel aansluiten op een ademluchtleiding. Hierbij worden alle volgende toetstermen en aandachtspunten geëvalueerd	
<ul style="list-style-type: none"> • Controle van de werkdruk (indien van toepassing) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Monteren van riem en koppelblok 	
<ul style="list-style-type: none"> • Masker in gebruik nemen en controleren op lekken 	
<ul style="list-style-type: none"> • Masker afleggen 	